

Dosarul nr. 3ra-960/22
2-20149551-01-3ra-19092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Ion Botnari, reprezentat de
avocatul Veaceslav Brăteanu,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Ion Botnari împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice”, terț
Ghenadie Bacalîm privind contestarea actului administrativ individual defavorabil
și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Ion Botnari și menținută hotărârea din 02 noiembrie
2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 26 noiembrie 2020 Ion Botnari a depus cererea de chemare în
judecată împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice”, terț Gheorghe Bacalîm cu
privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea
executării cererii.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul Ion Botnari a
indicat că, prin cererea nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020 a solicitat Serviciului
cadastral teritorial Orhei al I.P. „Agenția Servicii Publice” elaborarea planului
geometric în scopul autentificării dreptului deținătorului de teren, efectuarea
lucrărilor cadastrale în vederea determinării valorii bunului și efectuarea lucrărilor
cadastrale la nivel de clădiri în scopul recepției lucrărilor de construcție. Întru

executarea cererii menționate au fost prezentate actele necesare, precum și extrasul din registrul de evidență a gospodăriilor Primăriei comunei Trebujeni, raionul Orhei.

Reclamantul a menționat că, la data de 08 iulie 2020 de către Serviciul cadastral teritorial Orhei al I.P. „Agenția Servicii Publice” a fost emis avizul cu privire la respingerea executării serviciului solicitat prin cererea nr. 8888 din 25 mai 2020. În motivarea respingerii s-a indicat că, stabilirea hotarelor bunului imobil a fost efectuată împreună cu reprezentantul administrației publice locale Trebujeni și proprietarul bunului imobil, însă la prelucrarea materialelor s-a depistat că hotarele materializate (gardurile) se suprapun cu hotarele bunului imobil adiacent, deja înregistrat în Registrul bunurilor imobile, iar în acest sens, pentru a fi posibilă executarea cererii, a fost indicat să fie soluționat litigiul.

Reclamantul a invocat că, motivele expuse în avizul menționat nu conțin o explicație clară și o indicare concretă a hotarelor care se suprapun.

Reclamantul a subliniat că, la data de 10 septembrie 2020 s-a adresat repetat la Serviciul cadastral teritorial Orhei al I.P. „Agenția Servicii Publice” pentru a afla care anume hotare se suprapun și care sunt cauzele emiterii avizului.

Prin urmare, la data de 10 septembrie 2020, executorul din cadrul Serviciului cadastral teritorial Orhei al I.P. „Agenția Servicii Publice”, a preluat avizul cu privire la respingerea executării serviciului solicitat prin cererea nr. 8888 din 25 mai 2020 și a operat modificări, potrivit cărora s-a explicat motivul refuzului, fiind indicat faptul suprapunerii hotarului lotului de teren a lui Ion Botnari cu hotarul lotului de teren al vecinului, lotul căruia este identificat cu nr. cadastral XXXXX.

Reclamantul a relevat că, lotul de teren în litigiu este posedat și folosit de către Ion Botnari mai mult de 15 ani, timp în care nu a suferit careva modificări de suprafață, iar hotarele sunt neatinse și despre acest fapt cunosc toți vecinii.

Reclamantul a susținut că, Serviciul cadastral teritorial Orhei al I.P. „Agenția Servicii Publice” eronat a stabilit suprapunerea hotarului terenului reclamantului cu cel al terenului vecin cu nr. cadastral XXXXX. Or, măsurările, identificarea hotarului și înregistrarea lotului de teren cu nr. cadastral XXXXX, au fost efectuate eronat, deoarece situația de fapt al lotului de teren demonstrează erorile admise la înregistrarea lotului de teren cu nr. cadastral XXXXX.

Reclamantul a afirmat că, în anul 2015, când au fost efectuate măsurările la fața locului în vederea înregistrării lotului de teren cu nr. cadastral XXXXX, nu au fost citați vecinii pentru a participa la aceste acțiuni și a identifica corect hotarele.

Reclamantul a subliniat că, prin grave încălcări de măsurare și ulterior înregistrare în Registrul bunurilor imobile, Ion Botnari a fost deposedat de o porțiune din lotul său de teren. Mai mult, pe suprafața de teren care a fost preluată neîntemeiat de către vecin, permanent a achitat impozitul pentru bunurile imobile.

Reclamantul a indicat că, suprafața de teren preluată neîntemeiat nu a fost niciodată folosită de vecinul Ghenadie Bacalîm, sau de către persoanele de la care a dobândit el acest lot de teren. Or, conform statuărilor Curții Constituționale al Republicii Moldova, un drept odată obținut nu poate fi arbitrar retras.

Reclamantul a considerat că, avizul contestat nu conține un temei juridic de respingere a cererii nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020.

Reclamantul a menționat că, la data de 02 octombrie 2020 a depus cerere prealabilă la I.P. „Agenția Servicii Publice”, solicitând anularea avizului din 09 iulie 2020, ca fiind unul ilegal, dispunerea executării serviciului solicitat și admiterea tuturor cerințelor invocate în cererea nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020.

Reclamantul a notat că, prin răspunsul nr. 01/B-710/20 din 27 octombrie 2020 I.P. „Agenția Servicii Publice” i-a refuzat în satisfacerea cererii prealabile din 02 octombrie 2020.

În final, reclamantul Ion Botnari a solicitat anularea avizului din 09 iulie 2020, emis urmare a examinării cererii nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020 cu privire la respingerea executării serviciului solicitat, drept unul ilegal, anularea refuzului nr. 01/B-710/20 din 27 octombrie 2020 emis de I.P. „Agenția Servicii Publice”, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice”, să execute cererea lui Ion Botnari nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020 și să elaboreze planul geometric în scopul autentificării dreptului deținătorului de teren, efectuarea lucrărilor cadastrale în vederea determinării valorii bunului și efectuarea lucrărilor cadastrale la nivel de clădiri în scopul recepției lucrărilor de construcție.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ion Botnari împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice”, terț Ghenadie Bacalîm privind anularea avizului cu privire la respingerea executării serviciului din 09 iulie 2020, anularea refuzului expus în răspunsul nr. 01/B-710/20 din 27 octombrie 2020 și obligarea la executarea cererii nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020 privind elaborarea planului geometric în scopul autentificării dreptului deținătorului de teren; lucrările cadastrale în vederea determinării valorii bunului; lucrările cadastrale la nivel de clădiri, în scopul recepției lucrărilor de construcție (f.d. 55, 73-81).

La data de 01 decembrie 2021 Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu a depus apel împreună cu motivarea apelului împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Ion Botnari (f.d. 69-72).

Hotărârea motivată din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată lui Ion Botnari la data de 27 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8006164160AS, anexat la actele cauzei (f.d. 84).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul lui Ion Botnari împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Ion Botnari și s-a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 109, 111-115).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a relevat că terenul pentru care reprezentantul autorității publice locale Trebujeni urma să stabilească hotarele, se mărginește cu terenul nr. cadastral XXXXX, pentru care anterior autoritatea publică locală a stabilit hotarele generale cu perfectarea actului de stabilire a hotarelor, fapt confirmat prin informația grafică prezentată de reprezentantul I.P. „Agenția Servicii Publice”.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță întemeiat a constatat că, acțiunile I.P. „Agenția Servicii Publice” sunt legale, iar avizul cu privire la respingerea executării serviciului solicitat prin cererea nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020 este întemeiat, or, în urma inițierii stabilirii hotarelor a fost identificată chestiunea de suprapunere a hotarelor terenului vecin, bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, iar procesul de stabilire a hotarelor a fost stopat de reprezentantul autorității publice locale Trebujeni, până când nu va fi soluționat litigiul cu proprietarul bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.

Instanța de apel a notat că potrivit pct. 87 subpct. 5 din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin ordinul directorului general al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04 august 2017, reprezentantul autorității publice locale Trebujeni la stabilirea hotarelor generale pentru terenul nou, urma să țină cont de punctele de hotar stabilite anterior pentru terenul vecin, bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX. Punctele de cotitură ale hotarelor generale stabilite anterior pot fi modificate numai cu acordul scris a titularilor de drepturi ale terenurilor vecine.

Instanța de apel a indicat că prima instanță întemeiat a reținut că nu pot fi executate lucrări cadastrale la nivel de clădiri, or, potrivit pct. 4 din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de clădiri și încăperi izolate, aprobată prin ordinal Agenției Relații Funciare și Cadastru Nr. 07 din 17 ianuarie 2015, lucrările cadastrale la nivel de clădiri se efectuează după executarea lucrărilor cadastrale la nivel de teren.

În acest context, instanța de apel a specificat că nu pot fi admise nici pretențiile lui Ion Botnari privind obligarea la executarea cererii nr. 6401/20/8888 din 25 mai 2020 privind elaborarea planului geometric în scopul autentificării dreptului deținătorului de teren, lucrările cadastrale în vederea determinării valorii bunului și lucrările cadastrale la nivel de clădiri, în scopul recepției lucrărilor de construcție, dat fiind faptul că aceste pretenții sunt subsecvente celor de bază.

La data de 12 iulie 2022 Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Ion Botnari (f.d. 118-122).

În motivarea recursului, recurentul Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu, a invocat interpretarea eronată a legii de către instanțele ierarhic inferioare, precum și faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei.

În esență, recurentul Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu, a reiterat aceleași temeuri de fapt și de drept, invocate în cererea de chemare de judecată și în cererea de apel.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 14 iunie 2022, însă probe despre notificarea dispozitivului deciziei nominalizate lui Ion Botnari și avocatului Veaceslav Brăteanu de către instanța de apel, nu sunt anexate la actele cauzei.

La data de 12 iulie 2022 Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Ion Botnari (f.d. 118-122).

Decizia motivată din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Veaceslav Brăteanu, care reprezintă interesele lui Ion Botnari la data de 29 august 2022, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 116).

Astfel, recursul depus de Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 23 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal și prin intermediul poștei electronice, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa I.P. „Agenția Servicii Publice” și Ghenadie Bacalîm copia recursului depus de Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 125).

Prin referința depusă la data de 20 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, I.P. „Agenția Servicii Publice” a solicitat respingerea recursului depus de Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu (f.d. 132-134).

Examinând admisibilitatea recursului depus de Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele motive.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este

inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder vs Regatul Unit*, §38; *Stanev vs Bulgaria (MC)*, §230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare

din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere [*Luordo vs Italia*, §85]. Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel [*Levages Prestations Services vs Franța*, §45]. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem [*Botten vs Norway*, 19 februarie 1996, *Reports 1996-1*, p. 141, § 39]. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 [*a se vedea Helmers vs Suedia*, 09 octombrie 1991, § 31, *Seria A*, nr. 212-A].

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Ion Botnari, reprezentat de avocatul Veaceslav Brăteanu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan